

סדר נזיקין | מפכת סנהדרין | שבת פרשת ויחי | ה'י"א טבת תשפ"ה (5-11 ינואר 2025)
Seder Nezikin | Masechet Sanhedrin 19-25 | Shabbat Parashat VaYechi | 5-11 Tevet (January 5-11)

הלימוד להצלחת חיילי צה"ל, רפואת הפצועים והשבת כל אחינו לכיתם בכיטחון

This learning is dedicated to the success of IDF soldiers, the healing of the injured, and the safe return of all our brothers and sisters to their homes.

אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויציאם מצרה לרוחה
ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

*Our brethren, from among the entire Jewish People
who are in distress and captivity,
whether they be on the sea or dry land,
May God have mercy on them,
and bring them from distress to comfort,
and from darkness to light,
and from slavery to redemption,
now, swiftly, and soon.
And let us say: Amen.*

Daf 19: 613 MITZVOT

דף י"ט: עשה דוחה לא תעשה

There are 613 *mitzvot* in the Torah. These *mitzvot* can be divided into two categories: *Mitzvot Aseh* (positive commandments) and *Mitzvot Lo Ta'aseh* (negative commandments.)

"*Mitzvot Aseh*" are *mitzvot* that necessitate performing an action — e.g., eating matzah on *Pesach* or sounding the shofar on *Rosh HaShanah*. There are 248 *mitzvot aseh*.

The second type of *mitzvot* are "*Mitzvot Lo Ta'aseh*," which are actions prohibited by the Torah — e.g., desecrating Shabbat, eating non-kosher animals, and speaking *lashon hara* (slander, malicious gossip.) These are actions that the Torah instructs us **to refrain** from doing. There are 365 "*Mitzvot Lo Ta'aseh*".

What should a Jew do if they need to perform a Torah *mitzvah*, but doing so would cause them to transgress another prohibition from the Torah? The answer is: They should transgress the Torah prohibition, because the Torah determines that the prohibition is set aside in favor of the commandment — "a positive commandment overrides a negative commandment."

בתורה יש יש תרי"ג - 613 - מצוות. המצוות מתחלקות לשני סוגים: מצוות עשה ומצוות לא תעשה.

"מצוות עשה" - מצוות שצריך לעשות, למשל, לאכול מצה בפסח, ולתקוע בשופר בראש השנה מנין מצוות ה"עשה" הוא 248 = רמ"ח.

הסוג השני הוא "מצוות לא תעשה", מעשים שהתורה הורתה שאסור לעשות אותם, למשל, חילול שבת, אכילת בהמה טמאה ודיבור לשון הרע. אלה מעשים שהתורה הורתה לא לעשות אותם. מנין מצוות ה"לא תעשה" הוא 365 = שס"ה.

מה יעשה יהודי שצריך לעשות מצוה מן התורה, אך אם יעשה אותה יעבור על איסור מן התורה? התשובה היא: יעבור על איסור התורה, מפני שהתורה קובעת שהאיסור נדחה מפני המצוה - "עשה דוחה לא תעשה".

Daf 20: A KING, AMALEK AND THE BEIT HAMIKDASH

דף כ': מלך, עמלק ובית המקדש

While they were in the desert, *B'nai Yisrael* were commanded to perform three *mitzvot*, that were to be fulfilled only after entering *Eretz Yisrael*: appoint a king, destroy any remnant of Amalek, and build a *Beit HaMikdash*. According to the Talmud, a king was to be appointed at first, after that, Amalek was to be eliminated, and only then build the *Beit HaMikdash*. Years after *B'nai Yisrael* entered *Eretz Yisrael*, they requested that a king be crowned to reign over them and God chose Shaul to be the first king. During Shaul's reign, Shmuel the Prophet instructed Shaul to wage war against Amalek and the majority of Amalek's population then was eliminated. King David was the one who began planning the building of the *Beit HaMikdash*, and Shlomo was the king who built it.

שלוש מצוות נצטוו בני ישראל במדבר, שמועד קיומן הוא אחרי הכניסה לארץ ישראל - להעמיד מלך, להכרית את זרע עמלק, ולבנות את בית המקדש. על פי התלמוד המצוה הראשונה שיש לקיים היא העמדת מלך, אחריה להכרית את זרע עמלק ורק אחר כך לבנות את בית המקדש. כמה שנים אחרי שבני ישראל נכנסו לארץ, הם ביקשו להמליך עליהם מלך והקב"ה בחר את שאול למלך הראשון. בימי שאול הורה שמואל הנביא להילחם בעמלק והכריתו את רוב זרעו. דוד המלך הוא זה שהתחיל להתעסק בבנין בית המקדש, ושלמה המלך הוא זה שבנה אותו.

The first *Beit HaMikdash* was built 440 years after *B'nai Yisrael* entered *Eretz Yisrael*. Until that time, *korbanot* (sacrifices) were offered at the *Mishkan*, the portable Tabernacle that was established in different places: Gilgal, Shilo, Nov and Giv'on.

בית המקדש הראשון נבנה ארבע מאות וארבעים שנה לאחר שבני ישראל נכנסו לארץ, עד אותה העת הקריבו קורבנות במשכן שהוקם במקומות שונים: גלגל, שילה, נוב וגבעון.

Daf 21: MITZVOT FOR THE KING

There are a number of *mitzvot* in Torah that pertain exclusively to the King of Israel. In *Devarim* Chapter 17, the king is commanded to “not own a surplus of horses and not to return *B’nai Yisrael* to Egypt in order to acquire many horses, as God said — ‘You shall not turn back again on this way.’” The Talmud explains that a king is permitted to own the horses he needs for his chariot and cavalry. The verse prohibits a king from possessing additional unnecessary horses, as was the practice of the kings of other nations.

A king is also commanded to write a *Sefer Torah* for himself, place it in his lap and keep it with him always. When the king would sit in deliberation over Torah law, he would always have his *Sefer Torah* with him. When he set out to go to war, his *Sefer Torah* remained with him. Only in places where learning Torah is prohibited, (e.g., the bathroom, or bathhouse), does the king set aside his *Sefer Torah* and go in without it.

דף כ"א: מצוות המלך

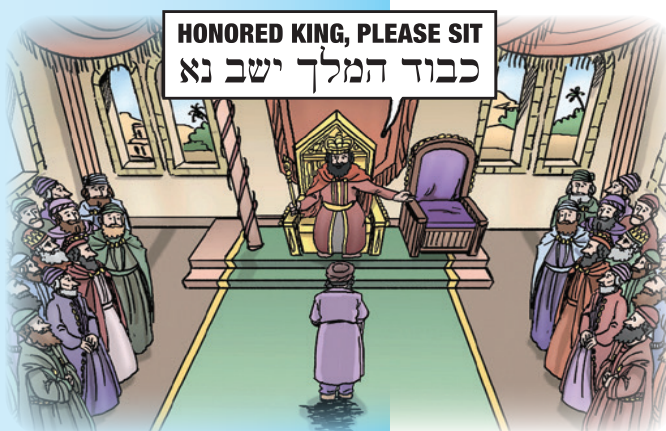
בתורה ישנן מספר מצוות המיוחדות למלך. התורה מצוה את המלך בספר דברים: “רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס ויהי אומר לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד.” התלמוד מסביר לנו שמוותר למלך להחזיק סוסים ככל שיצטרך עבור מרכבתו או פרשיו, ואילו פסוק זה אוסר עליו להחזיק סוסים מיותרים, כפי שהיו עושים מלכי אומות העולם.

המלך מצוה גם לכתוב לעצמו ספר תורה שאותו הניח בחיקו ולא נפרד ממנו; ישב המלך בדין תורה - ספר התורה עמו. יצא למלחמה - ספר התורה עמו.

Daf 22: THE KING'S HONOR

In the *sugiyot* (Talmudic discussions) on this *daf* we learn about the honor extended to the King of Israel. The nation was required to treat the king with great respect and stand before him with awe and reverence. It was prohibited for others to ride on his horse, sit on his throne, put on his crown, or hold his scepter. The king was required to be meticulously groomed and to make sure that the hair on his head was pleasant looking. He received a special royal haircut each day. Likewise, he wore elegant clothing and sat in his palace with his crown on his head.

No one was permitted to enter to speak with the king without first receiving permission. If the king summoned someone to his palace, that person is obligated to appear before him. When a person enters for an audience with the king, he is required to bow to him — even a *navi* (prophet) is required to act in this manner. While an individual meets with the king, he must stand while the king sits, with the exception of a *Kohen Gadol*, for whom the king stands as a sign of respect and honor. The king is also commanded to honor *talmidei chachamim* and so, when they appear before him, he must instruct them to sit.

דף כ"ב: כבוד המלך

העם צריך לכבד את המלך כבוד רב ועומדים לפניו באימה ובריאה. אוסר לרכוב על סוסו, לשבת על כסאו, לחבוש את כתרו או להחזיק את שרביטו. על המלך להקפיד ששער ראשו יהיה נאה ולשמך הוא מסתפר בתספורת מיוחדת כל יום ויום, כמו כן הוא לובש בגדים מפוארים ויושב בארמונו כשכתר מלכות לראשו.

אין אדם נכנס לפני המלך ללא קבלת רשות - ואם המלך קורא למישהו הוא מחויב להתניב לפניו. בעת שנכנס אדם אל המלך עליו להשתחוות לו ואפילו נביא מצוה לנהוג כך בעת שאדם נמצא אצל המלך הוא עומד והמלך יושב, למעט כוהן גדול שהמלך עומד לכבודו. המלך מצוה גם לכבד תלמידי חכמים ובעת שהם ניצבים לפניו - עליו להורות להם לשבת.

Daf 23: REGRET IN THE BEIT DIN

דף כ"ג: חרטה בבית דין

In case of an argument regarding *dinei mammonot* (money matters) — both parties are required to approach the *Beit Din* to determine who is in the right. Not every person is suitable to be appointed a *dayan* (judge). Furthermore, even in situations where an individual is appointed to be a *dayan*, there are occasionally cases over which he is not suited to judge. For example, **if one of the complainants were a family member of his it would render the *dayan pasul* (disqualified) to decide the case.**

On this *daf* we learn that if both litigants agree and accept the relative, then he is permitted to judge. One of the parties can say to the other side: "I know your father is a *dayan* (judge) and even though he is your family member, I trust him and agree to be judged by him." **If suddenly, the litigant changes his mind and regrets his comment**, saying: "In fact, I actually do not agree to your father judging us," and the judgment has not yet been decided, that litigant is permitted to change his mind. However, **if both parties made a binding agreement before the trial began, in which it was stated they would not be permitted to change their minds, then the other person is no longer permitted to reverse their initial agreement to allow the father of their fellow litigant to judge the case.**

כְּשֵׁי שׁ יִכּוּחַ בְּעֵינֵי מִמוֹנוֹת - עַל שְׁנֵי הַצְּדִידִים לְגִשֵּׁת אֶל בֵּית הַדִּין שְׂיִפְסוֹק מִי צוּדֵק. לֹא כָּל אָדָם רֹאֵי לְהִתְמַנּוֹת לְדִין וְגַם מִי שְׂכַבֵּר נִתְמַנֶּה לְדִין יֵשׁ לְפַעֲמִים שֶׁהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְדוֹן דִּין מְסוּיָם. לְמִשָּׁל, אִם אֶחָד הַצְּדִידִים הוּא קָרוֹב מִשְׂפָּחָה שְׁלוֹ, הוּא פְּסוּל לְדוֹן.

בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים שָׂאֵם בְּכָל זֹאת בְּעֵלֵי הַדִּין מְסִכִּימִים שְׂקָרוֹב מִשְׂפָּחָתָם יְדוֹן - הוּא רִשְׁאֵי לְדוֹנָם. וְמָה הַדִּין אִם לְפִתְעָה אֶחָד מִבְּעֵלֵי הַדִּין מִתְחַרֵּט וְאוֹמֵר: בְּעֵצָם אֵינִי מְסִכִּים שְׂקָרוֹב מִשְׂפָּחָתְךָ יְדוֹן אוֹתָנָה? אִם עֵדִין לֹא נִפְסַק הַדִּין - הוּא יָכוֹל לְחַזֹּר בּוֹ. אָבֵל אִם שְׁנֵי הַצְּדִידִים עָשׂוּ קִבְיָן מְחִיב לְפָנָי שֶׁהִתְחִיל הַדִּינָן, שֶׁהֵם מִתְחַיְבִים שְׁלֹא יִתְחַרְטוּ, וְיִתֵּר אֵינֵם יָכוּלִים לְהִתְחַרֵּט.

Daf 24: INSULATING FOOD ON SHABBAT

דף כ"ד: הטמנה בשבת

One of the *halakhot* of Shabbat deals with *hatmana* (insulation). **What is *hatmana*?** On Erev Shabbat, if someone wants to preserve the heat inside a dish prepared for Shabbat, s/he can cover the utensil with an article of clothing or with blankets and the like. **This action preserves the heat for a longer period of time. This is called *hatmana*.** Chazal stated that it is forbidden to remove a pot from the fire on Shabbat and insulate it (i.e., the prohibition applies only if the pot is completely covered), Why? It is natural, that when a person goes to cover cooked food in order to keep in the heat and discovers the fire stopped burning and the food was cold — if it were permissible to insulate the pot the person might absentmindedly rekindle the flame to reheat the cooked dish.

מִי שְׂרוּצָה לְשָׁמֹר עַל חוּמוֹ שֶׁל תְּבַשִּׁיל לְכַבּוֹד שַׁבָּת יָכוֹל לְכַסּוֹת אֶת הַכֵּלִי שֶׁבּוֹ הוּא מוֹנֵחַ בְּבִגְדִים אוֹ שְׂמִיכוֹת וְכִיוּצָא בְּזָה. פְּעוּלָה זוֹ שׁוֹמֵרֵת עַל הַחוּם לְזִמְן אַרוֹךְ מְאוּד וְהִיא מְכֻנָּה הַטְּמָנָה. חֲז"ל אָמְרוּ שֶׁבְּשַׁבָּת אָסוּר לְהוֹרִיד סִיר מִהָאֵשׁ וְלְהַטְמִין אוֹתוֹ. בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע קוֹרָה שְׂאָדָם בָּא לְהַטְמִין אֶת הַתְּבַשִּׁיל וְהוּא מְגַלֶּה שֶׁהָאֵשׁ כָּבְתָה וְהַתְּבַשִּׁיל קָר. אִם נִתְּרַי לְהַטְמִין הוּא עֵלֵל בְּטַעוֹת לְהַבְעִיר אֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּם וְתַחִילָה אֶת הַתְּבַשִּׁיל.

What is the ruling if someone wants to keep a dish or drink cold? Is it permissible to insulate them to preserve the cold? The Talmud teaches us that Rabbi HaNasi ruled that even insulating a cold dish or drink should be prohibited. However, Rabbi Yishmael son of Rabbi Yossi, testified that his father taught there was absolutely no prohibition on insulating cold food. Rabbi Yehudah HaNasi then recanted his strict opinion in favor of Rabbi Yossi's lenient ruling.

וְמָה הַדִּין אִם מִיִּשְׁהוּ רוּצָה לְשָׁמֹר עַל קוֹר שֶׁל מֵאֵכֵל אוֹ מִשְׂקָה, הָאֵם מוֹתֵר לוֹ לְהַטְמִינוֹ כְּדֵי לְשָׁמֹר עַל הַקּוֹר? הַתְּלַמוּד מְלַמְּדֵנוּ שֶׁרַבִּי יְהוּדָה הַנְּשִׂיא פָּסַק שֶׁיֵּשׁ לְאַסוֹר אֶפְלוּ הַטְּמָנָה כְּזוֹ, אָבֵל רַבִּי יִשְׁמַעֵאל, בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי, הַעִיד בְּפָנָיו שֶׁאֵבִיו הוֹרָה שְׂאִין כָּל אִיסוּר בְּדַבְּרָה. אוֹ-אֵז אָמַר רַבִּי שֵׁיִשׁ לְנִהוֹג כְּדַבְּרֵי רַבִּי יוֹסִי הַמֵּתִיר.

Daf 25: GAMBLING ON PIGEON RACES

דף כ"ה: מְפָרִיחֵי הַיּוֹנִים

The *sugya* (Talmudic discussion) on this *daf* deals with people who are disqualified from giving *eidut* (testimony) and from serving as *dayanim* (judges). There are some people who are known to obtain money through prohibited methods, and for this reason, they are disqualified from testifying as *eidim* (witnesses) or serving as *dayanim* — e.g., a thief, or a person who lends with interest.

“Mafreechei yonim” is one category of people disqualified from serving as either witnesses or judges. What are “mafreechei yonim?” Some say, the term refers to those who raise pigeons for the purpose of competitive races, in which the owner of the victorious pigeon wins a certain amount of money from the owners of the other defeated birds. *Chazal* prohibited this activity because the people who lose do not give over their money without hesitation. Since they obviously decided to participate in the competition because they thought they would profit, *Chazal* considered this practice to be akin to theft. However, if disqualified candidates become *chozrim b'teshuva* (repent for their bad behaviors) and completely stop playing these prohibited games — **they return to being valid candidates and are able to serve in the future as either *eidim* or *dayanim*.**

הסוגיה בדף זה עוסקת באנשים הפסולים לעדות ובאנשים הפסולים להיות דינים. ישנם אנשים שידוע שאינם נמנעים מלהשיג ממון באיסור והם פסולים, למשל גזלן, או אדם שמלוה ברבית, וכיוצא בזה.

אחד מסוגי הפסולים מכונה “מְפָרִיחֵי יוֹנִים.” מה הם מְפָרִיחֵי יוֹנִים? יש אומרים שהם אנשים שמגדלים יונים ועורכים ביניהן תחרות, ובעל היונה שהשיגה בתחרות זוכה בסכום מסוים מחברו שלא השיגו. חז”ל אסרו לנהוג כן כי המפסיד אינו נותן את כספו בלב שלם, כי מן הסתם הוא החליט להשתתף בתחרות מפני שסבר שירויח, וחז”ל החשיבו את הדבר כמו גזל. אולם אם פסולים אלו חוזרים בתשובה וגם מפסיקים לשחק במשחקים הללו באופן מוחלט - הם חוזרים לכשרותם ויכולים לשמש כעדים וכדינים.

D'VAR TORAH: PARASHAT VAYECHI

דְּבַר תּוֹרָה: פְּרֻשַׁת וַיַּחֲיוּ

When Yaakov blessed Manasseh and Ephraim, he crossed his hands, and this is how he gave each one their blessing. A major question arises: Why did Yaakov choose to cross his hands and not simply switch the positions of the grandchildren, moving Ephraim to his right and Manasseh to his left? Regarding this question, the Netziv explains that while Yaakov indeed crossed his hands to bless Ephraim with his right hand, he still wanted his right foot to face specifically toward Manasseh. While the hand symbolizes the spiritual aspect—in which Ephraim would have the advantage—the foot symbolizes the material side, where the advantage would specifically belong to Manasseh. Therefore, Yaakov deliberately chose to cross his hands but to keep his feet straight, as they also carry symbolic meaning in the blessing. Accordingly, it was necessary for Manasseh to remain opposite Yaakov's right foot.

כְּשֵׁי־עֵקֵב מְבָרַךְ אֶת מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם הוּא מְסַכֵּל אֶת יָדָיו וְכָךְ נֹתֵן לְכֹל אֶחָד אֶת בְּרַכְתּוֹ. שְׁאֵלָה גְדוֹלָה הִיא: מִדּוּעַ בָּחַר יַעֲקֹב לְסַכֵּל אֶת יָדָיו, וְלֹא שָׁנָה אֶת מְקוֹמָם שֶׁל הַנְּכַדִּים וְהִעֲבִיר אֶת אֶפְרַיִם לַיְמִינוֹ וְאֶת מְנַשֶּׁה לְשִׂמְאֹל? עַל כֵּן מְבַאֵר הַנְּצִי”ב כִּי אִמְנָם יַעֲקֹב סָכַל אֶת יָדוֹ כְּדִי לְבָרַךְ אֶת אֶפְרַיִם בְּיַד יְמִינוֹ, אֲךָ עֲדֵין רָצָה שָׂרְגְלוֹ הַיְמִנִית תִּהְיֶה דוֹקָא כְּנֶגֶד מְנַשֶּׁה. בְּעוֹד שֶׁהָיָה מְסַמְלֵת אֶת הַחֶלֶק הַרוּחָנִי, בּוֹ יִהְיֶה יִתְרוֹן לְאֶפְרַיִם, הָרִי שֶׁהָרְגֵל מְסַמְלֵת אֶת הַצַּד הַחֲמָרִי, בּוֹ יִגִּיעַ יִתְרוֹן דוֹקָא לְמְנַשֶּׁה. לְכֵן בָּחַר יַעֲקֹב דוֹקָא לְסַכֵּל אֶת יָדָיו אֲךָ לְשַׁמֵּר אֶת רַגְלָיו יְשׁוּרוֹת, כִּי גַם לָהֶם סִמּוֹל וְעֵינָן בְּבְרַכָּה, וּבָהֶם כֵּן צָרִיךְ שִׁיחִיָּה מְנַשֶּׁה כְּנֶגֶד רַגְלוֹ הַיְמִנִית.